

Nota
Merelbeke - Lembergsesteenweg

Liesbeth Coremans

Temse
2018

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Auteurs: Liesbeth Coremans

Identificatie van de bekrachtigde archeologienota die het uitgestelde vooronderzoek als maatregel
bevatte: 4333

All-Archeo bvba
Laagstraat 12
9140 TEMSE

Wettelijk depot nummer
D/2018/12.807/78

© All-Archeo bvba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en /of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van
de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek	5
2.1	Administratieve gegevens	5
2.2	Archeologische voorkennis	6
2.3	Onderzoeksopdracht	7
2.3.1	Vraagstelling en randvoorwaarden	7
2.3.2	Beschrijving geplande werken.....	7
2.3.3	Werkwijze en strategie.....	9
2.4	Assessmentrapport	12
2.4.1	Methoden, technieken en criteria bij het assessment.....	12
2.4.2	Assessment van de vondsten	12
2.4.3	Assessment van stalen	14
2.4.4	Conservatie assessment	14
2.4.5	Assessment van de landschappelijke ligging.....	14
2.4.6	Assessment van sporen	21
2.4.7	Assessment van het onderzochte gebied.....	33
2.4.8	Interpretatie, beschrijving van de potentiële kennis, waardering en afweging noodzaak verder onderzoek	36
3	Bibliografie	37
3.1	Publicaties	37
3.2	Websites.....	37
4	Bijlagen	38
4.1	Archeologische periodes	38
4.2	Plannenlijst	38
4.3	Fotolijst.....	38
4.4	Tekeningenlijst	39
4.5	Dagrapporten	39
4.6	Vondstenlijst.....	40
4.7	Sporenlijst.....	40

1 Inleiding

Deze nota werd opgemaakt naar aanleiding van de aanvraag van een verkavelingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt en waarbij de percelen helemaal buiten de archeologische zones liggen, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,¹ zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Het onderzoeksgebied valt niet binnen een beschermde archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt.² Het onderzoek volgt op een archeologienota waaruit de noodzaak van bijkomend archeologisch vooronderzoek bleek.³

Alle coördinaten die weergegeven worden, zijn uitgedrukt in Lambert 72, tenzij anders vermeld.

¹ <https://geo.onroerenderfgoed.be>

² <https://geo.onroerenderfgoed.be>

³ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a

2 Verslag resultaten proefsleuvenonderzoek

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode: 2018G22

Erkend archeoloog: All-Archeo bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00018

Betrokken actoren en specialisten met vermelding van hun rol of functie: Liesbeth Coremans (veldwerkleider en assistent-aardkundige) en Jelke Van Buggenhout (assistent-archeoloog)

Locatie (provincie, gemeente, deelgemeente, adres, toponiem): Oost-Vlaanderen, Merelbeke, Merelbeke, Lembergsesteenweg, Den Binnen Wyck

Bounding box x/y Lambert 72 coördinaten:

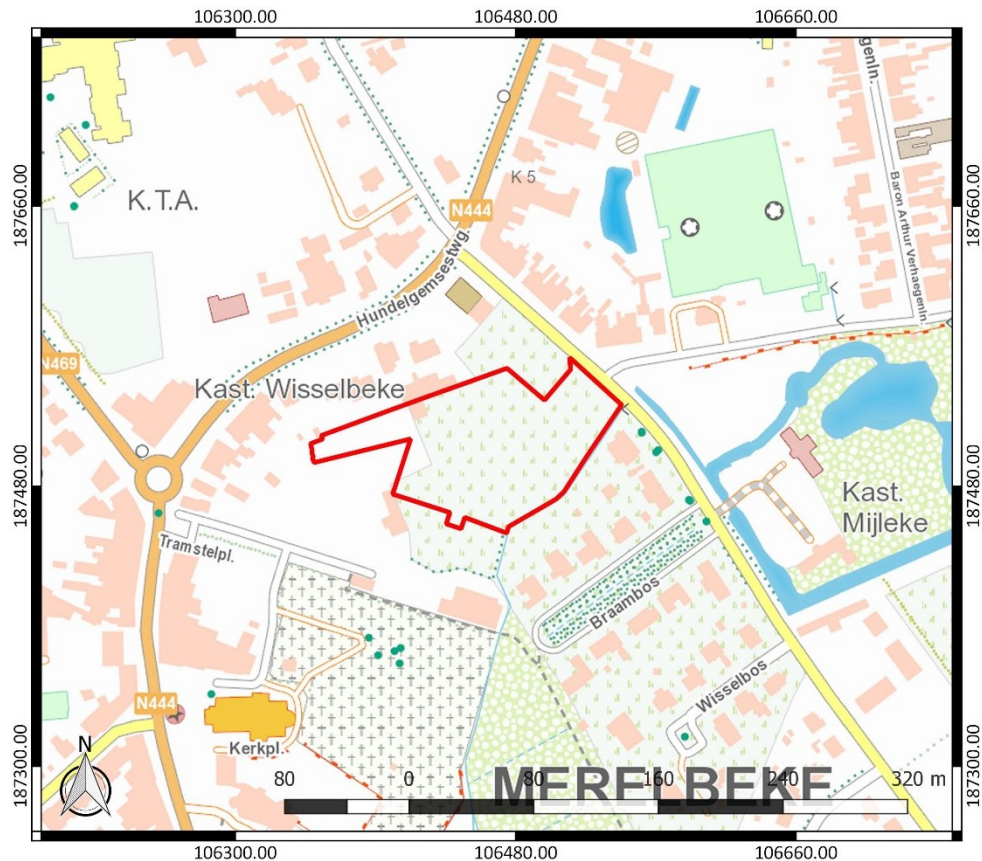
- 106339, 187517
- 106474, 187450
- 106511, 187477
- 106515, 187563

Kadastrale percelen: Merelbeke, Afdeling 1, sectie C, nummers 745A en 745F

Figuur 1: Kadasterplan met aanduiding van het onderzoeksgebied in rood (www.geopunt.be)

Oppervlakte onderzoeksgebied: ca. 11240 m²

Figuur 2: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be>)

Begin- en einddatum uitvoering onderzoek: 09/07/2018 - 13/08/2018

Relevante termen uit de thesauri bij de Inventaris Onroerend Erfgoed: proefsleuvenonderzoek, middeleeuwen, nieuwe tijd

Verstoorde zones: er zijn geen reeds gekende verstoorde zones.

2.2 Archeologische voorkennis

Een bureauonderzoek (projectcode: 2017A41) en een proefsleuvenonderzoek (projectcode: 2018F45) werden reeds uitgevoerd.⁴ Het bureauonderzoek toont aan dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent met betrekking tot de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de post-middeleeuwen. Het gaat voornamelijk om sporen van bewoning en van begraving. Historische kaarten en luchtfoto's geven aan dat het onderzoeksgebied sinds de 18de eeuw onbebouwd was en in gebruik was als akkerland, als grasland en als bos. Het proefsleuvenonderzoek wijst op de hoogstwaarschijnlijke aanwezigheid van een woonerf uit de late middeleeuwen of de nieuwe tijd in het noordoosten van het terrein. Het lijkt te gaan om een waardevolle archeologische vindplaats.⁵

⁴ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a

⁵ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a

De westelijke zone van het projectgebied kon nog niet onderzocht worden. In deze zone dient nog een proefsleuvenonderzoek te gebeuren. Daarnaast is het ook aangewezen twee kijkvensters binnen de reeds onderzochte zone uit te breiden om meer ruimtelijk inzicht te verkrijgen in de sporenclusters die er werden aangetroffen en uitspraken te kunnen doen over de afbakening van een site voor verder vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving.⁶

2.3 Onderzoeksopdracht

Doel van het uitgesteld vooronderzoek is nagaan of er zich archeologische resten bevinden binnen de westelijke zone van het onderzoeksgebied, om de afweging te kunnen maken wat de versturende impact is van de geplande bodemingreep. Ook dient het uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem uitspraken te kunnen doen over de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied en over het potentieel op kennisvermeerdering.

2.3.1 Vraagstelling en randvoorwaarden

Volgende onderzoeksvragen dienen te worden behandeld:

- Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in de ruimte en in de tijd?
- Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen archeologische sporen?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?
- Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ* en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?
- Indien behoud *in situ* van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?

Randvoorwaarden: er zijn geen randvoorwaarden van toepassing.

2.3.2 Beschrijving geplande werken

Op het terrein zal een verkaveling gerealiseerd worden. Deze zal bestaan uit 6 meergezinswoningen. De verkaveling gaat gepaard met de aanleg van wegenis en parking (Figuur 3). Nutsleidingen worden aangelegd langs de wegenis. De aanleg van woningen, wegenis en parkeerplaatsen betekent een plaatselijke verstoring van ca. 50 cm tot 2,00 m diepte. De woningen worden niet onderkelderd. Verder worden drie wadi's voorzien, die uitgegraven zullen worden tot ca. 1,00 m diepte. De locatie van bijvoorbeeld vorstranden, regenwaterputten en huisaansluitingen, die de verstoringdiepte van de woningen overschrijden, liggen in het kader van de verkaveling nog niet vast. Ook zijn er indirecte factoren zoals compactie bij de werfingrepen, die een invloed op het aanwezige bodemarchief hebben.⁷

⁶ Coremans/Bruggeman/Smet 2017b, 1

⁷ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 8

Figuur 3: Verkavelingsplan (Abscis Architecten bvba)

2.3.3 Werkwijze en strategie

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is een proefsleuvenonderzoek aangewezen. Het is de meest geschikte onderzoeksmethode om het nodige inzicht te bieden in de aard, de omvang, de bewaringstoestand en het potentieel van het aanwezige bodemarchief. Het proefsleuvenonderzoek werd uitgevoerd door Liesbeth Coremans (veldwerkleider en assistent-aardkundige) en Jelke Van Buggenhout (assistent-archeoloog).

Voor de gehanteerde onderzoekstechnieken is hoofdstuk 8.6 van de Code van Goede Praktijk van toepassing. De aangelegde proefsleuven hebben een breedte van 2 m. De beoogde oppervlakte die onderzocht dient te worden door middel van proefsleuven en kijkvensters (12,5 % van het onderzoeksgebied) werd reeds ruim behaald op basis van de aangelegde proefsleuven en kijkvensters van het voorgaande onderzoek (fase 1). Desondanks was er onvoldoende informatie om voldoende inzicht te krijgen in de aard en de afbakening van de waardevolle archeologische vindplaats. Daarom werd de aanleg van een bijkomende proefsleuf in het westen van het terrein nodig geacht, evenals de uitbreiding van enkele kijkvensters die eerder aangelegd werden.⁸

Het vooropgestelde sleuvenplan voorzag in één sleuf en één of meerdere kijkvensters in de westelijke zone (Figuur 5).⁹ In deze zone werd uiteindelijk slechts een verkorte sleuf aangelegd. De ondergrond ter hoogte van de sleuf bleek zeer onstabiel, met wegzakking van de kraan tot gevolg (Figuur 4). Bij de aanleg van het eerste stuk van de sleuf werden ophogingspakketten vastgesteld die tot minstens 2 m onder het maaiveld reiken (d.i. ca. 8,02 m TAW). Daarom werd het niet zinvol bevonden hier nog een uitbreiding d.m.v. een kijkvenster te plaatsen.

Figuur 4: Werksituatie ter hoogte van de westelijke zone van het onderzoeksgebied

⁸ Coremans/Bruggeman/Smet 2017b, 1

⁹ Coremans/Bruggeman/Smet 2017b, 5

Figuur 5: Het sleuvenplan zoals opgesteld volgens het programma van maatregelen met aanduiding van de reeds aangelegde proefsleuven en kijkvensters (oranje) en de bijkomend aan te leggen proefsleuven en kijkvensters (blauw) (Coremans/Bruggeman/Smet 2017b, 5, fig. 3)

Figuur 6: Allesporenkaart, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

2.4 Assessmentrapport

2.4.1 Methoden, technieken en criteria bij het assessment

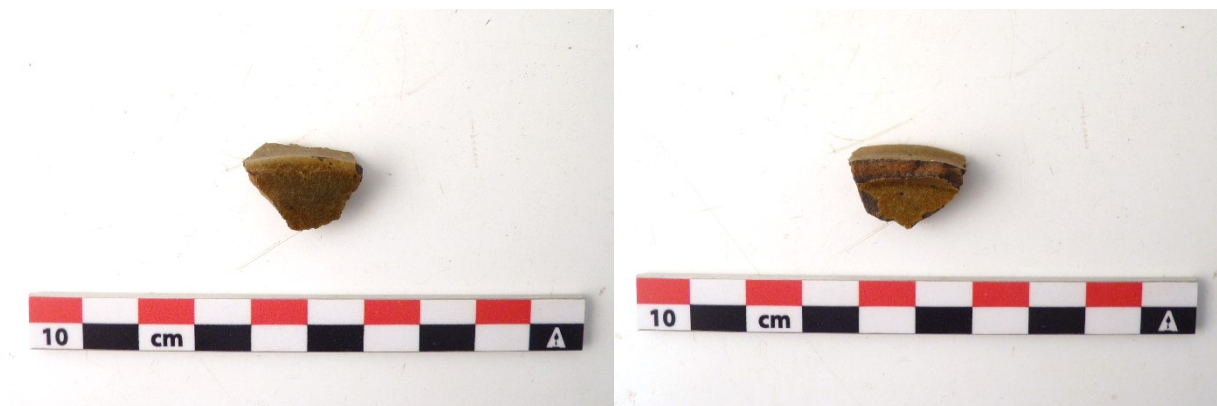
Door de geringe omvang van de geregistreerde vondsten werd geen selectie uitgevoerd. De aard van de vondsten werd beschreven en er werd naar gestreefd om de vondsten aan een bepaalde periode toe te schrijven. Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienen te worden. Het assessment van de sporen werd uitgevoerd op basis van de plannen, profieltekeningen, foto's en spoorbeschrijvingen.

Door middel van proefsleuven en kijkvensters werd een oppervlakte opengelegd van 549,33 m². Dit is 4,89 % van het plangebied (zie 4.3.3). Een oppervlakte van ca. 1606m² werd reeds bij het voorgaande onderzoek open gelegd.¹⁰ Dit resulteert in een onderzochte oppervlakte door middel van proefsleuven en kijkvensters die 19,18 % van het totale onderzoeksgebied bedraagt.

Om verwarring te vermijden, werd besloten bij de registratie van werkputten, profielen, sporen en vondsten verder te gaan op de nummering van het voorgaande proefsleuvenonderzoek.¹¹

2.4.2 Assessment van de vondsten

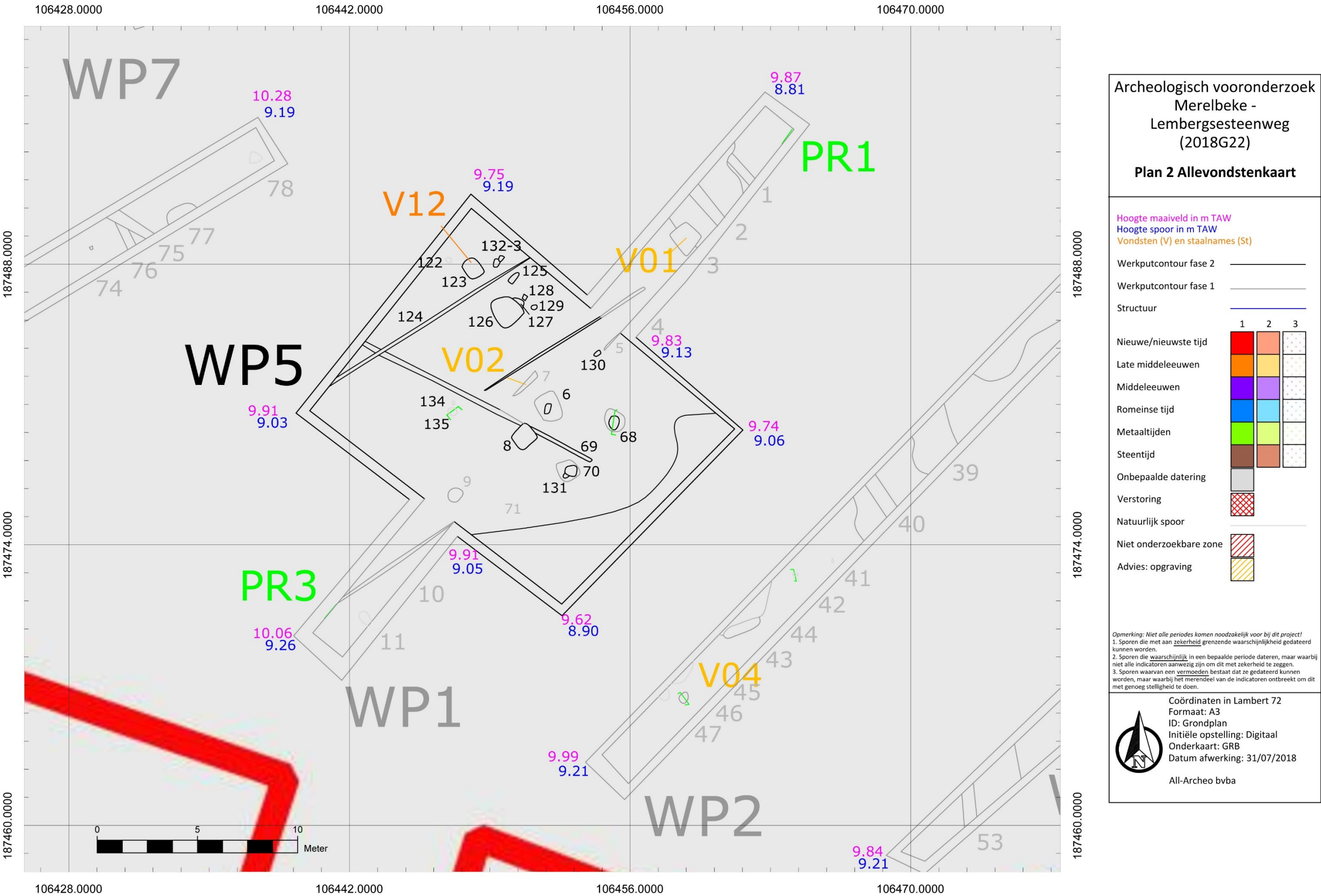
Er werd slechts één vondstlocatie geregistreerd tijdens het onderzoek (Figuur 7, Figuur 8). De vondst werd gerecupereerd uit spoor 123 ter hoogte van werkput 5 (V12). Het gaat om een randfragment rood geglazuurd aardewerk. Het gaat vermoedelijk om een fragment van een bord. Het aardewerk kent een datering in de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

Figuur 7: Vondst uit S123, werkput 5

¹⁰ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 34

¹¹ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a

Figuur 8: Allevondstenkaart, weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

2.4.3 Assessment van stalen

Er zijn geen archeologische vraagstellingen die aan de hand van staalname voor natuurwetenschappelijk materiaal onderzocht dienden te worden. Er is dus geen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig.

2.4.4 Conservatie assessment

Er werd één vondstlocatie geregistreerd tijdens het onderzoek. De vondst kent een goede bewaringstoestand. Indien het bewaard wordt in een droge, stabiele omgeving, is geen bijkomende conservatie nodig.

2.4.5 Assessment van de landschappelijke ligging

De site kent geen complexe verticale stratigrafie (Figuur 10). In de westelijke zone werd de bodemopbouw geregistreerd (profiel 10), aanvullend op de eerder gezette profielen (profiel 1-9) van het reeds uitgevoerde proefsleuvenonderzoek.

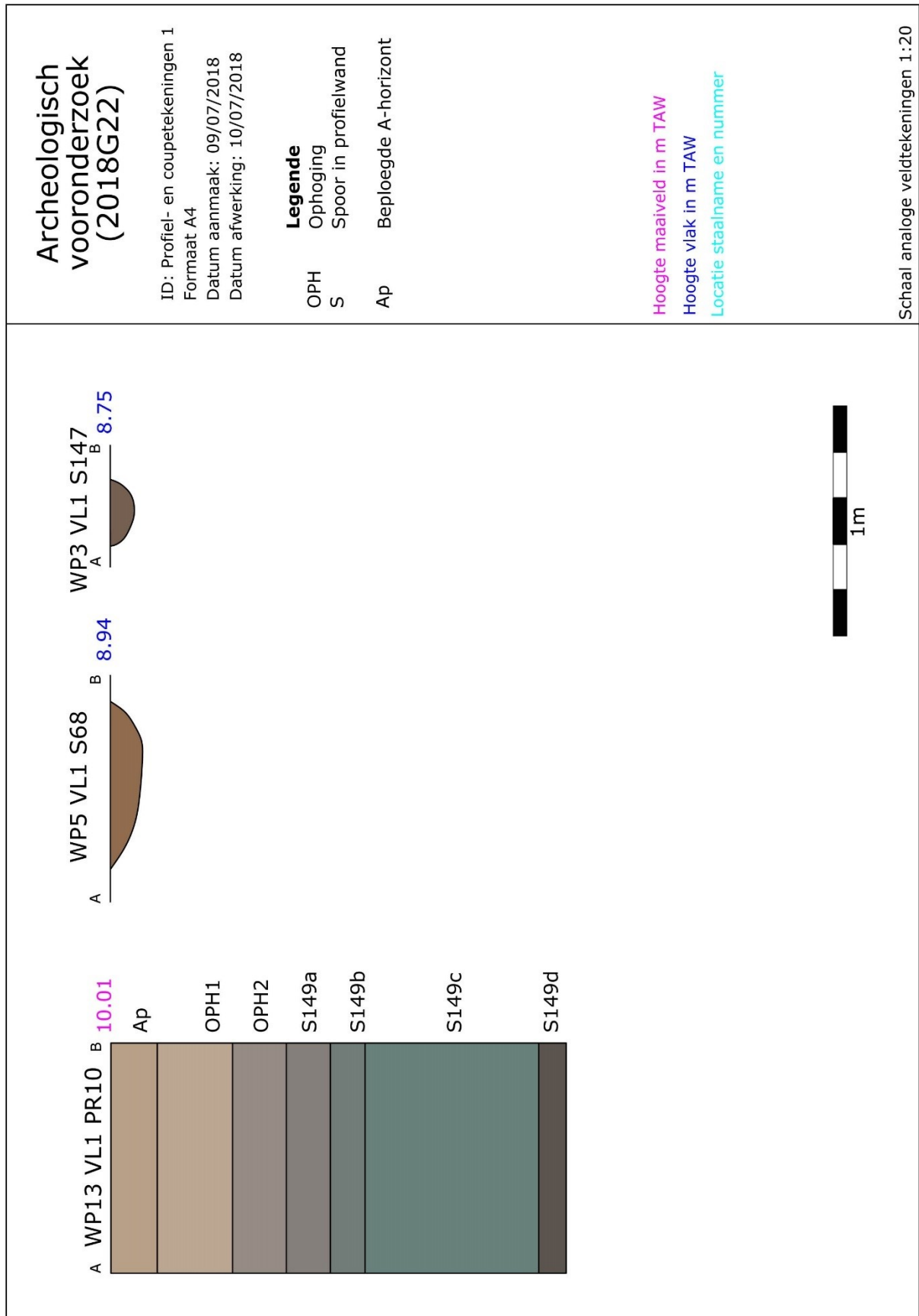
Figuur 9: Werkput 13, profiel 10 AB

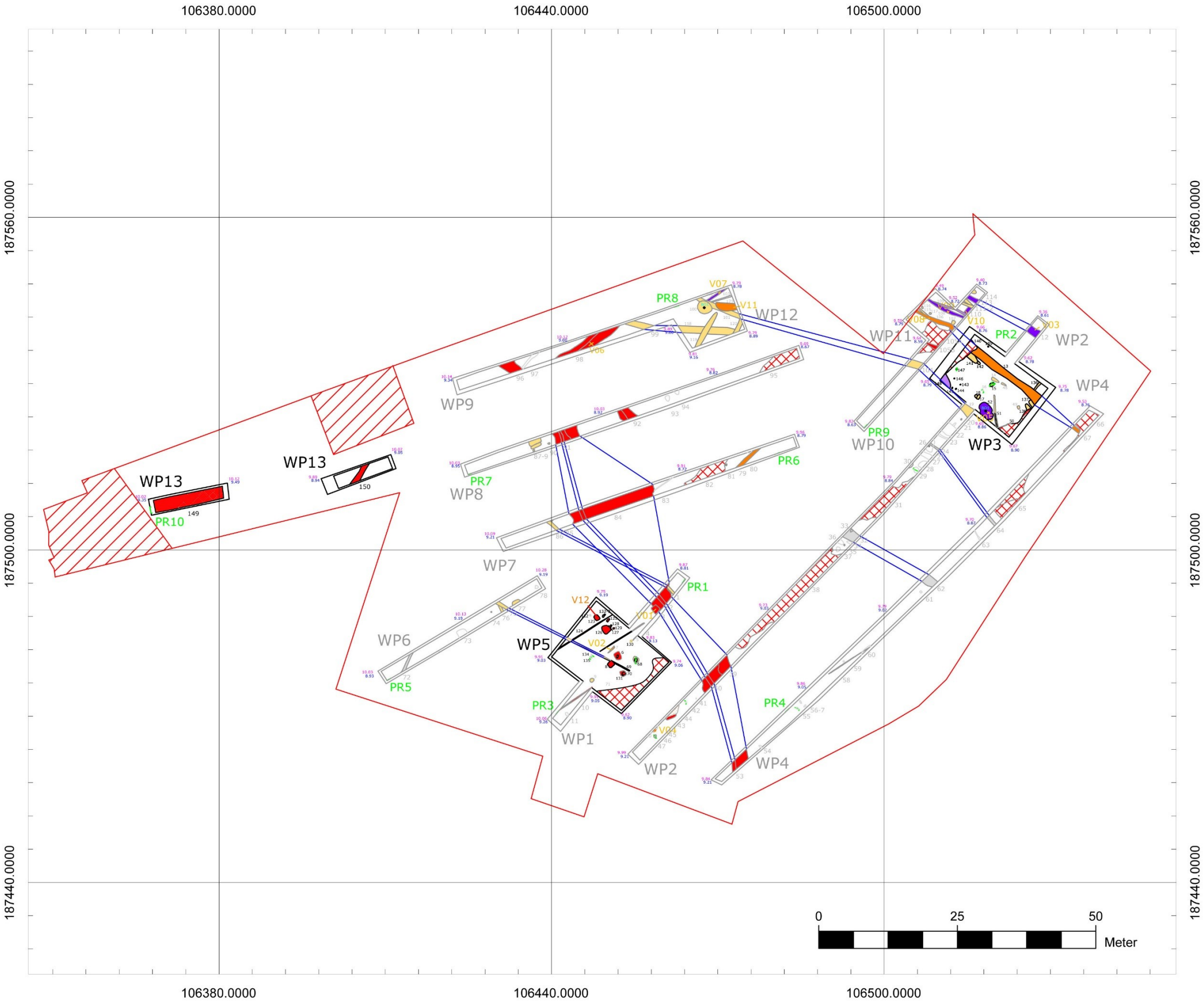
De bodemopbouw ter hoogte van profiel 10 wordt gekenmerkt door een beploegde bruine A-horizont van ca. 20 cm dik, waaronder zich enkele ophogingslagen en tot op grote diepte dempingslagen van een perceelgracht voordoen (Figuur 9). Onmiddellijk onder de Ap-horizont betreft het een bruin pakket met gele tot oranjebruine vlekken van ca. 34 cm dik (Oph1). Dit wordt gevolgd door een aantal meer homogene lagen, die ook wat lemiger van aard zijn. Er werden vijf verschillende pakketten onderscheiden. Het gaat achtereenvolgens om een bruingrijze laag (Oph2) van ca. 24 cm dik, een donkere grijsbruine laag (S149a) met een dikte van ca. 18 cm, een 15 cm dik grijsbruin pakket (S149b),

een bruine laag van ca. 80 cm dik (S149c) en tot slot vangt een donkerbruin pakket aan (S149d). Het archeologisch vlak werd aangelegd ter hoogte van het derde ophogingspakket en op deze hoogte als een spoor geregistreerd (S149). De lagen S149a t.e.m. d bevatten baksteenbrokjes in de vulling. Omwille van veiligheidsredenen werd het profiel niet verder verdiept tot op de C-horizont. Het grondwater werd vastgesteld op ca. 1,98 m onder het maaiveld of 8,03 m TAW. Zoals waar te nemen op historisch kaartmateriaal bevindt het geregistreerde profiel in werkput 13 zich ter hoogte van een perceelgracht die minstens teruggaat tot de 18de eeuw (zie 2.4.6.3).

Het bodemprofiel wijkt af van de waarnemingen uit het voorgaande proefsleuvenonderzoek. Daar werden – al dan niet onder een beploegde A-horizont – één tot twee ophogingspakketten vastgesteld met een beperkte dikte. Onder deze ophogingspakketten deed zich vervolgens nog een begraven beploegde A-horizont voor (Apb-horizont), eventueel gevolgd door een (geroerde) verweerde B-horizont (Bw(xx)-horizont) en een overgangslaag van de A- naar de C-horizont (A/C-horizont), waarna tot slot de (geroerde) C-horizont aanvangt.¹² De C-horizont werd in deze profielen aangetroffen op ca. 70 cm tot 1,20 m onder het maaiveld.

¹² Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 37

Figuur 11: Fasering overzicht fase 1 en fase 2

Archeologisch vooronderzoek
Merelbeke -
Lembergsesteenweg
(2018G22)

Plan 3 Fasering

Hoogte maaiveld in m TAW
Hoogte spoor in m TAW
Vondsten (V) en staalnames (St)

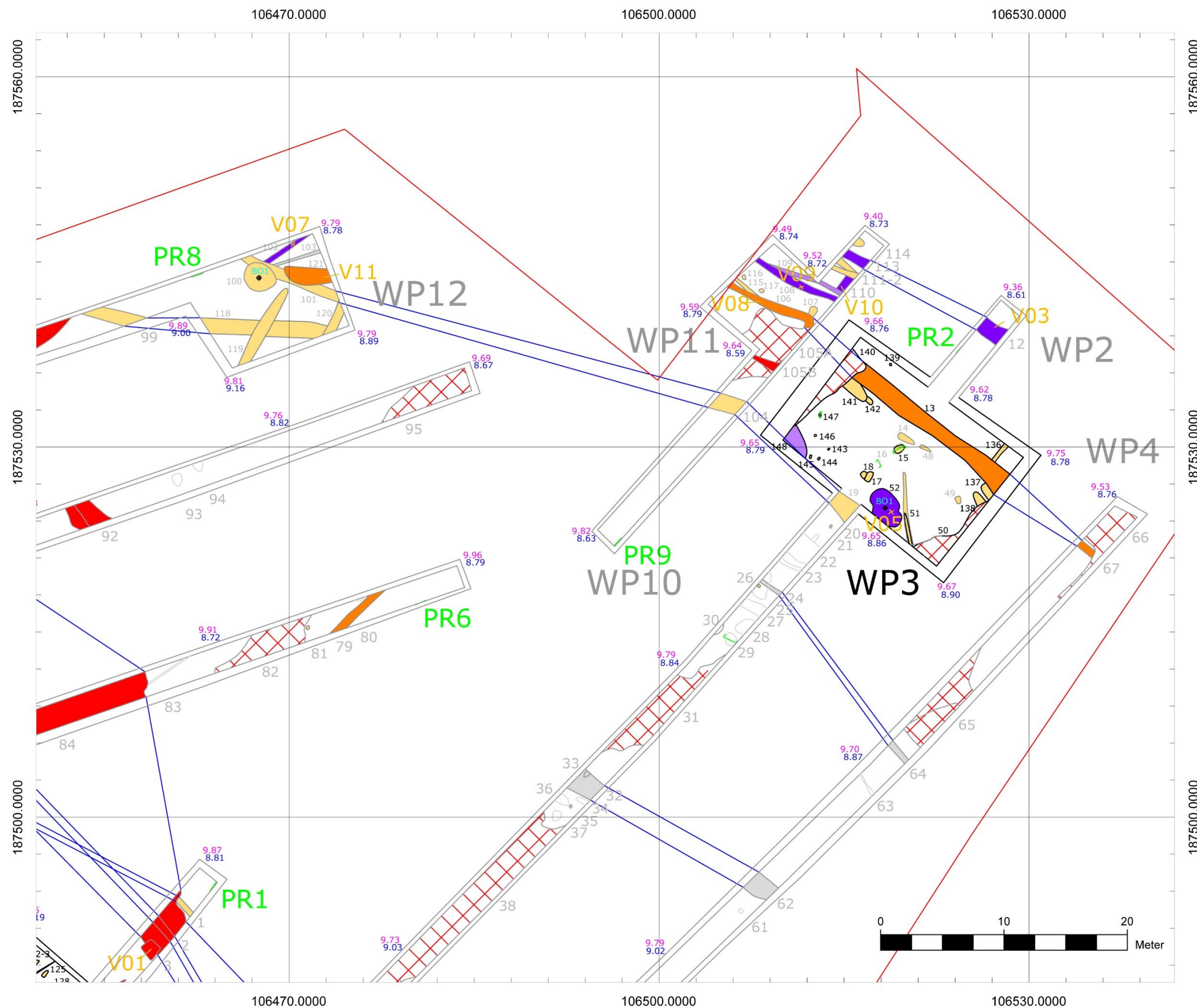
Werkputcontour fase 2
Werkputcontour fase 1
Structuur

123
Nieuwe/nieuwste tijd
Late middeleeuwen
Middeleeuwen
Romeinse tijd
Metaaltijden
Steentijd
Onbepaalde datering
Verstoring
Natuurlijk spoor
Niet onderzoekbare zone
Advies: opgraving

Opmerking: Niet alle periodes komen noodzakelijk voor bij dit project!
1. Sporen die met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gedateerd kunnen worden.
2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
3. Sporen waarvan een vermoeden bestaat dat ze gedateerd kunnen worden, maar waarbij het merendeel van de indicatoren ontbreekt om dit met genoeg stelligheid te doen.

Coördinaten in Lambert 72
Formaat: A3
ID: Grondplan
Initiële opstelling: Digitaal
Onderkaart: N.v.t.
Datum afwerking: 31/07/2018

All-Archeo bvba

Figuur 14: Fasering detail noordoostelijke zone

Archeologisch vooronderzoek
Merelbeke -
Lembergsesteenweg
(2018G22)
**Plan 6 Detail noordoostelijke
zone**

Hoogte maaiveld in m TAW
Hoogte spoor in m TAW
Vondsten (V) en staalnames (St)

Werkputcontour fase 2
Werkputcontour fase 1
Structuur

	1	2	3
Nieuwe/nieuwste tijd			
Late middeleeuwen			
Middeleeuwen			
Romeinse tijd			
Metaaltijden			
Steentijd			
Onbepaalde datering			
Verstoring			
Natuurlijk spoor			
Niet onderzoekbare zone			
Advies: opgraving			

Opmerking: Niet alle periodes komen noodzakelijk voor bij dit project!
1. Sporen die met zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gedateerd kunnen worden.
2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
3. Sporen waarvan een vermoeden bestaat dat ze gedateerd kunnen worden, maar waarbij het merendeel van de indicatoren ontbreekt om dit met genoeg stelligheid te doen.

Coördinaten in Lambert 72
Formaat: A3
ID: Grondplan
Initiële opstelling: Digitaal
Onderkaart: N.v.t.
Datum afwerking: 31/07/2018
All-Archeo bvba

2.4.6 Assessment van sporen

De site kent geen complexe verticale stratigrafie. De aangetroffen sporen worden per functionele categorie besproken. In totaal werden er 29 nieuwe sporen geregistreerd (S122-S150), bovenop de sporen die bij het voorgaande proefsleuvenonderzoek reeds werden geregistreerd. Het betreft 14 paalsporen, acht kuilen, een greppel, drie verstoringen en drie natuurlijke sporen. De sporen bevonden zich op een diepte van ca. 56 cm tot 1,02 m onder het maaiveld of op een hoogte tussen 8,76 en 9,19 m TAW.

2.4.6.1 Paalsporen

Er werden 12 paalsporen geregistreerd bij de uitbreiding van werkputten 3 en 5. S130-S133, S139, S143-S147 zijn paalsporen die over een gelijkaardige (donker)bruine tot grijze vulling beschikken met gele vlekken (Figuur 15). De vulling vertoont sporen van bioturbatie. S131, S139 en S146 hebben een ronde vorm met een diameter die varieert tussen ca. 18 en 24 cm. De overige sporen zijn rechthoekig met afgeronde hoeken en hebben afmetingen die variëren tussen ca. 11 bij 16 cm en 29 bij 42 cm. Er werden geen vondsten ingezameld, wat een datering bemoeilijkt. Op basis van de gelijkaardige vulling met paalspoor S35 (van het reeds uitgevoerde onderzoek)¹³ en kuilen S136-S138 (zie verder) kunnen ze vermoedelijk gedateerd worden in de late middeleeuwen. S147 werd gecoupeerd en is tot 11 cm onder het aangelegde vlak bewaard (Figuur 16).

Figuur 15: Werkput 5, spoor 132 en 133

S128 en S129 zijn paalsporen met een donkere grijsbruine vulling. S128 is vierkant van vorm en meet 20 bij 23 cm. S129 is rond met een diameter van 23 cm. Ook deze paalsporen leverden geen vondstmateriaal op. Qua vulling zijn ze echter erg vergelijkbaar aan de nabijgelegen kuilen S123 en S125-S127 waarvan hun aanwezigheid te verklaren is aan de hand van 18de-eeuwse kaarten (zie verder).

¹³ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 43

Figuur 16: Werkput 3, spoor 147 in het vlak (links) en in coupe (rechts)

2.4.6.2 Kuilen

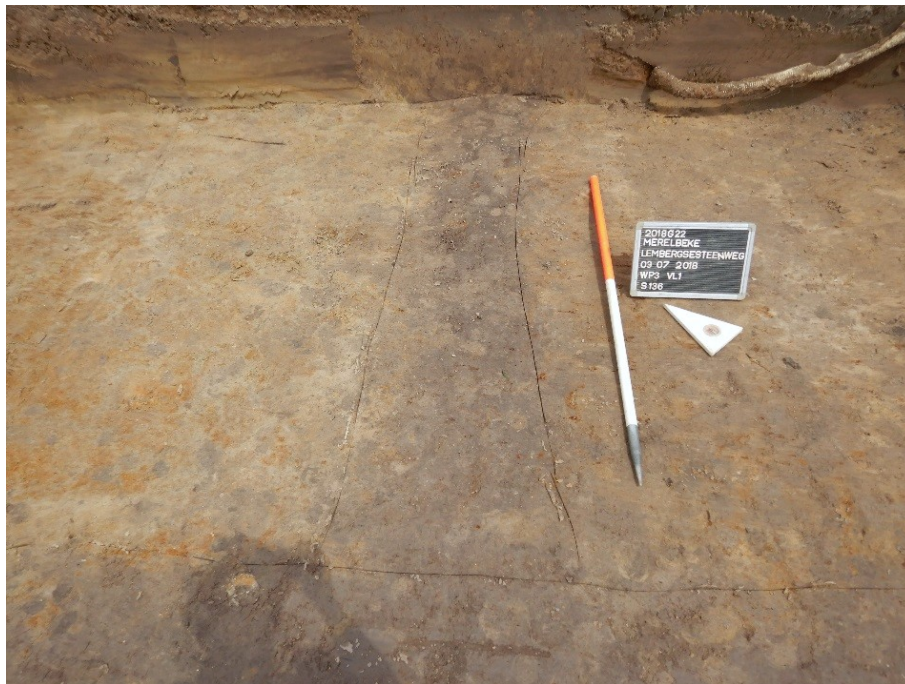
In werkputten 3 en 5 werden bijkomend nog tien kuilen aangetroffen. S123, S125-S127, S141 en S142 beschikken over een gelijkaardige donkere bruingrijze vulling (Figuur 17). S123, S125 en S126 zijn rechthoekig van vorm met afgeronde hoeken. Ze meten respectievelijk 82 cm bij 1,02 m, 28 bij 66 cm en 1,36 bij 1,46 m. De overige kuilen zijn onregelmatig van vorm en worden doorsneden door ander sporen, waardoor de volledige afmetingen van de sporen niet gekend zijn. S127 is minstens 34 bij 66 cm groot, S141 is minstens 1,06 bij minstens 2,09 groot en de afmetingen van S142 bedragen 39 cm bij minstens 1,07 m.

Figuur 17: Werkput 5, spoor 126-127 (kuilen) en spoor 128-129 (paalsporen) in het vlak

S123 en S126 liggen ongeveer op één lijn met S6 en S70, die bij het voorgaande onderzoek geregistreerd werden. Ze vertonen een gelijkaardige vulling. S6 en S70 werden geïnterpreteerd als plantkuilen en werden gedateerd in de late middeleeuwen of de nieuwe tijd.¹⁴ Een vondst ter hoogte van S123 ondersteunt deze datering. Het gaat om een randfragment van een bord in rood geglazuurd aardewerk. De kuilen S123, S126, S6 en S70 lopen ongeveer parallel aan de noordoost-zuidwest georiënteerde greppel S53-S39/S40-S2-S84-S91 en dienden mogelijk als perceelafbakening of zijn te verklaren aan de hand van de 18de-eeuwse kaarten (Figuur 19, Figuur 20). De kuilen situeren zich immers ter hoogte van een perceel dat aangeduid is als bos.

Vier kuilen, aangetroffen in werkput 3, beschikken over een gevlekte bruingrijze vulling. S136 is langwerpig van vorm en ouder dan greppel S13 (Figuur 18). Het spoor is 31 cm breed en is minstens 1,69 m lang. Het kan mogelijk ook als greppel geïnterpreteerd worden, maar het verdere verloop van het spoor werd niet vastgesteld. S137 en S138 hebben een onregelmatige vorm. Ook S137 wordt doorsneden door de greppel S13. De sporen meten respectievelijk minstens 66 cm bij minstens 1,24 m en 65 cm bij minstens 1,07 m. Qua vulling vertonen de kuilen sterke gelijkenissen met onder meer S15 en S17 die in het reeds uitgevoerde proefsleuvenonderzoek werden geregistreerd. Deze sporen werden toegekend aan de late middeleeuwen.¹⁵ Naar analogie kunnen S136-S138 eveneens aan deze periode worden toegekend.

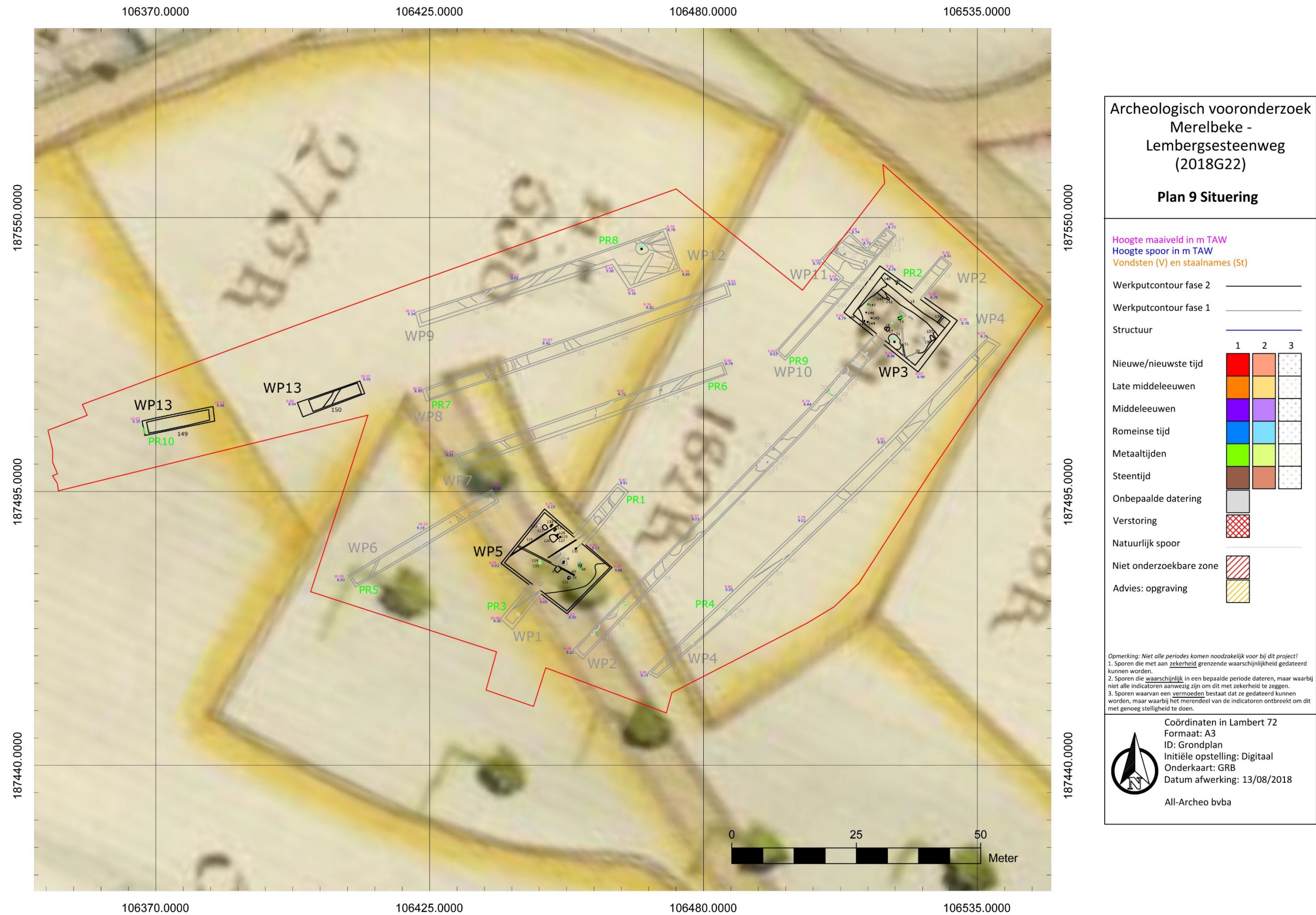

Figuur 18: Werkput 3, spoor 136 in het vlak

¹⁴ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 45-46

¹⁵ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 43

Van een aantal kuilen is het mogelijk dat het om de restanten van paalsporen gaat. Zo werd reeds bij het voorgaande proefsleuvenonderzoek de vraag naar voren geschoven of S15-S18, S20 en S49 misschien deel uitmaken van een plattegrond. Met de uitbreiding van het kijkvenster is er meer ruimtelijk inzicht. Het is nu duidelijk dat in de ligging van de sporen ten opzichte van elkaar geen plattegrond te herkennen is. Daarenboven bleek S49 minder diep bewaard te zijn, gezien het bij de (her)aanleg van het kijkvenster niet langer vastgesteld werd. Dit geldt overigens ook voor S14 en S48, ter hoogte van werkput 3 en voor S5, S7 en S9 in werkput 5. S6, S68 en S70 werden wel opnieuw aangetroffen, maar waren kleiner in omvang, omdat het niveau van het aangelegde vlak zich ca. 3 tot 9 cm dieper bevond.

Figuur 19: Sporenplan geprojecteerd op de kaart van Merelbeke, getekend op verzoek van de parochie Merelbeke, opgemaakt door J.F. De Deken, gezworen landmeter (1784) (www.cartesius.be)

Figuur 20: Sporenplan geprojecteerd op de kaart van de wijken “de Binnenwijk” en “Grote Wisselbeke” (Merelbeke) die langs de Schelde lagen (eind 18de eeuw) (www.cartesius.be)

Figuur 21: Werkput 3, spoor 148 in het vlak

S148 is tot slot een kuil van relatief grote omvang (Figuur 21). De precieze afmetingen van het spoor zijn niet gekend, omdat het verder doorloopt buiten de werkputwand. De vulling van de kuil is gevlekt en lichtgrijs van kleur en lijkt daarmee zeer sterk op S52, net ten zuidoosten in werkput 3. Op basis van het vondstmateriaal werd S52 gedateerd in de middeleeuwen.¹⁶ Naar analogie wordt S148 ook in de middeleeuwen gedateerd.

2.4.6.3 Greppels

In werkput 3, werkput 5 en werkput 13 werden samen vijf greppels geregistreerd. De noordwest-zuidoost en noordoost-zuidwest georiënteerde greppels in werkput 3 werden bij het voorgaande proefsleuvenonderzoek reeds vastgesteld en respectievelijk beschreven als S13 en S51. In werkput 3 gaat het om de reeds geregistreerde greppel S69. Met de uitbreiding van de kijkvensters werd het verdere verloop van de greppels S13 (Figuur 22) en S69 geregistreerd. S51 bleek minder diep bewaard en werd bij de aanleg van het kijkvenster niet meer over zijn volledige traject vastgesteld.

De westelijke zone van werkput 13 wordt volledig ingenomen door een perceelgracht (S149) die op historisch kaartmateriaal kan worden waargenomen (Figuur 25) en bijgevolg minstens teruggaat tot de 18de eeuw. De breedte van de gracht kon niet bepaald worden, maar blijkt minstens 12,51 m breed. Er werd een profiel geregistreerd ter hoogte van werkput 13 waarbij de vulling van de gracht tot minstens 1,98 m onder het maaiveld of 8,03 m TAW reikt (zie 2.4.5). De vulling ter hoogte van het archeologisch niveau is donker bruinblauw van kleur met lichtgrijze vlekken en bevat baksteenbrokjes (Figuur 23).

¹⁶ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 45

Figuur 22: Werkput 3, spoor 13 in het vlak

Figuur 23: Werkput 13, spoor 149 in het vlak

Verder werd in de oostelijke zone van werkput 13 nog een greppel vastgesteld: S150 (Figuur 24). De greppel kent een noordoost-zuidwestelijke oriëntatie en is ca. 1,16 m breed. De gevlekte vulling is donker grijsbruin van kleur. Ook hier gaat het vermoedelijk om een perceelgreppel die te dateren is in de nieuwe tot nieuwste tijd.

Figuur 24: Werkput 13, spoor 150 in het vlak

Archeologisch vooronderzoek
Merelbeke -
Lembergsesteenweg
(2018G22)
Plan 8 Situering

Hoogte maaiveld in m TAW	
Hoogte spoor in m TAW	
Vondsten (V) en staalnames (St)	
Werkputcontour fase 2	
Werkputcontour fase 1	
Structuur	
Nieuwe/nieuwste tijd	1 2 3
Late middeleeuwen	
Middeleeuwen	
Romeinse tijd	
Metaaltijden	
Steentijd	
Onbepaalde datering	
Verstoring	
Natuurlijk spoor	
Niet onderzoekbare zone	
Advies: opgraving	

Opmerking: Niet alle periodes komen noodzakelijk voor bij dit project!
1. Sporen die met zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gedateerd kunnen worden.
2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
3. Sporen waarvan een vermoeden bestaat dat ze gedateerd kunnen worden, maar waarbij het merendeel van de indicatoren ontbreekt om dit met genoeg stelligheid te doen.

Coördinaten in Lambert 72
Formaat: A3
ID: Grondplan
Initiële opstelling: Digitaal
Onderkaart: GRB
Datum afwerking: 13/08/2018
All-Archeo bvba

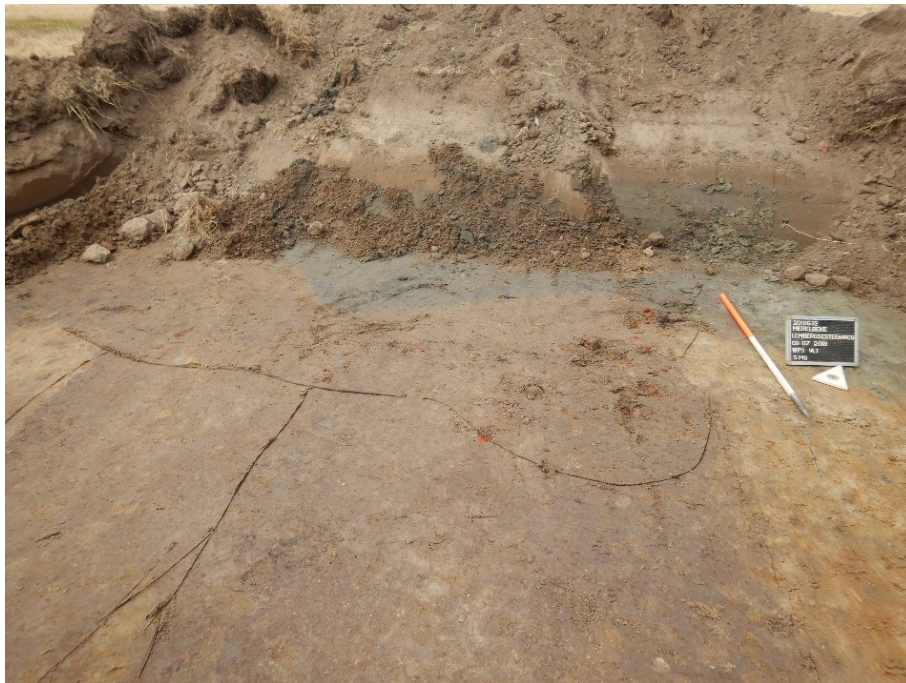
Figuur 25: Het sporenplan geprojecteerd op de kaart van vijftig genummerde percelen in Merelbeke (18de eeuw) (www.cartesius.be)

2.4.6.4 Verstoringen

Ter hoogte van werkput 5 werd een verstoring met in de vulling een drainagebuis (S124) aangetroffen (Figuur 26). Het spoor is noordoost-zuidwest georiënteerd en heeft een breedte van ca. 17 cm. Het eerder geregistreerde S4 – dat gelijkaardig is – werd ook vastgesteld.¹⁷

Figuur 26: Werkput 5, spoor 124 in het vlak

Figuur 27: Werkput 3, spoor 140 in het vlak

¹⁷ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 53

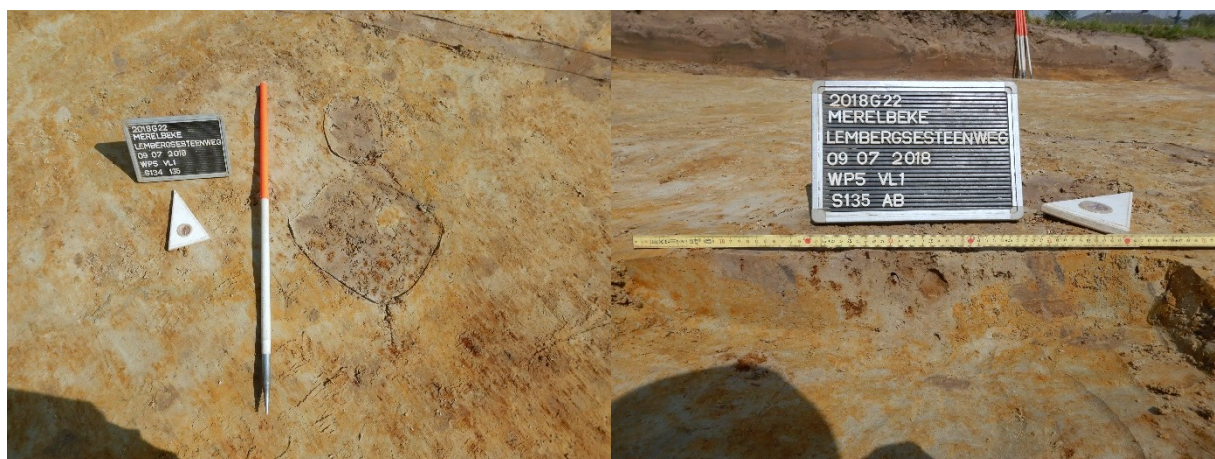
Ook S140 wordt geïnterpreteerd als een verstoring (Figuur 27). Het spoor heeft een onregelmatige vorm. De gevlekte vulling is donker grijsbruin tot blauwgrijs van kleur en bevat brokken en brokjes baksteen. Het doorsnijdt de greppel S13 en kuilen S141 en S148. Het spoor vormt de zuidelijke uitloper van een verstoorde zone, die bij voorgaand vooronderzoek in de aangrenzende werkputten (WP10/11) werd geregistreerd als S105A. Het verloop van S51 en S71 uit het voorgaande onderzoek beschikken over een gelijkaardige vulling en werden verder geregistreerd.¹⁸

2.4.6.5 Natuurlijke sporen

Er werden verder nog natuurlijke sporen geregistreerd bij de aanleg van de kijkvensters naast diegene die reeds bij het voorgaande onderzoek werden vastgesteld. Het betreft onder meer S122 in werkput 5 (Figuur 28). Op basis van de onduidelijke aflijning in het vlak en de aard van de vulling wordt het als natuurlijk geïnterpreteerd.

Figuur 28: Werkput 5, spoor 122 in het vlak

Figuur 29: Werkput 5, spoor 134 en 135 in het vlak (links) en spoor 135 in coupe (rechts)

¹⁸ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 53

Ook S134 en S135 zijn natuurlijk van aard. Ze zijn onduidelijk afgelijnd in het vlak en beschikken over een uitgeloopte vulling die grijs van kleur is en die lichtgrijze vlekken vertoont. S135 werd gecoupeerd (Figuur 29). In de coupe toont het spoor eveneens een grillige aflijning, die duidt op de natuurlijke aard van het spoor.

2.4.7 Assessment van het onderzochte gebied

Na uitvoering van de voorgaande stappen kunnen de onderzoeksvragen beantwoord worden.

Zijn archeologische sporen aanwezig binnen het onderzoeksgebieden zo ja, wat is de precieze afbakening in tijd en ruimte?

- Er zijn nieuwe sporen geregistreerd in de proefsleuven en kijkvensters van dit aanvullende proefsleuvenonderzoek. Ze zijn zowel antropogeen als natuurlijk. De antropogene sporen omvatten paalsporen, kuilen, greppels en verstoringen.
- De proefsleuf die in de westelijke zone van het onderzoeksgebied werd aangelegd, wijst op de aanwezigheid van een perceelgracht die waar te nemen is op historisch kaartmateriaal en teruggaat tot de 18de eeuw. Er werd nog een tweede greppel vastgesteld die vermoedelijk ook als een perceelindeling geïnterpreteerd kan worden en uit de post-middeleeuwse periode dateert.
- Bij de aanleg van de kijkvensters kwamen bijkomend hoofdzakelijk kuilen en paalsporen aan het licht. Op basis van het vondstmateriaal en een gelijkaardige vulling met sporen uit het eerder uitgevoerde vooronderzoek worden ze in de volle/late middeleeuwen of de nieuwe tijd geplaatst.

Wat is het type vindplaats (bewoning, begraving, ...), aanwezig binnen het onderzoeksgebied?

- Bij het voorgaande proefsleuvenonderzoek werden verschillende bewoningssporen vastgesteld. Ze dateren uit de middeleeuwen tot de nieuwe tijd. Er werden kuilen geregistreerd. Mogelijk is een deel daarvan te beschouwen als paalkuilen van een gebouwplattegrond. Er was ook sprake van een waterput of een waterkuil, ter hoogte van werkput 12. Verder werden verschillende grachten aangetroffen in het noordoosten van het terrein, die misschien te beschouwen zijn als afbakeningsgreppels van een woonerf. Centraal op het terrein werden eveneens perceelsgreppels vastgesteld. Ze komen overeen met een perceelsgrens die te zien is op 18de-eeuwse kaarten. De zone ten zuidwesten van deze perceelsgrens is op dezelfde kaarten aangeduid als bos. De kuilen die in deze zone aangetroffen werden, zijn vermoedelijk te interpreteren als plantkuilen. Deze sporen zijn bijgevolg te relateren aan het landgebruik en de landindeling van het terrein in de nieuwe tijd.¹⁹
- Met de uitbreiding van twee kijkvensters uit het voorgaande onderzoek en de bijkomende proefsleuf in de westelijke zone, die voorheen niet onderzocht kon worden, is er meer duidelijkheid gekomen inzake het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied. In de proefsleuf die in de westelijke zone van het onderzoeksgebied werd aangelegd, werd een perceelgracht aangetroffen. Deze gracht is waar te nemen op historisch kaartmateriaal en gaat terug tot de 18de eeuw. Er werd nog een tweede greppel vastgesteld die vermoedelijk ook als een perceelindeling geïnterpreteerd kan worden en uit de post-middeleeuwse periode dateert.
- De uitbreiding van de kijkvensters leverde een aantal nieuwe sporen op. In de zuidwestelijke zone, ter hoogte van werkput 5, werden enkele kuilen geregistreerd die op één lijn liggen, min of meer parallel aan de perceelgracht centraal op het terrein. De interpretatie van plantkuilen, afkomstig van een bomenrij die deel uitmaakt van een perceelafbakening is zeer plausibel. De (her)aanleg van het kijkvenster (werkput 3) in de noordelijke zone heeft de hypothese dat er mogelijk een gebouwplattegrond aanwezig is, ontkracht. Er werden geen gelijkaardige

¹⁹ Coremans/Bruggeman/Smet 2017a, 56-57

kuilen/paalsporen aangetroffen. Wel kwamen een aantal kleinere paalsporen aan het licht, die vermoedelijk in de late middeleeuwen te dateren zijn en een kuil die aan de middeleeuwen toegekend wordt. Deze zijn te interpreteren als sporen van bewoning. In de positie van de sporen ten opzichte van elkaar werd echter geen structuur herkend.

Wat is de bewaringstoestand van de archeologische sporen?

- De sporen zijn over het algemeen goed bewaard. Enkele sporen die bij het voorgaande proefsleuvenonderzoek werden geregistreerd, werden nu niet langer vastgesteld. Deze sporen kennen een minder diepe bewaring. We spreken eerder van een matige bewaringstoestand.

Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen materiële cultuur?

- Er werd één vondst geregistreerd tijdens het bijkomende proefsleuvenonderzoek. De vondst kent een goede bewaringstoestand. Indien de vondst bewaard wordt in een droge, stabiele omgeving, is geen bijkomende conservatie nodig.

Wat is de potentiële kenniswinst van een eventuele opgraving?

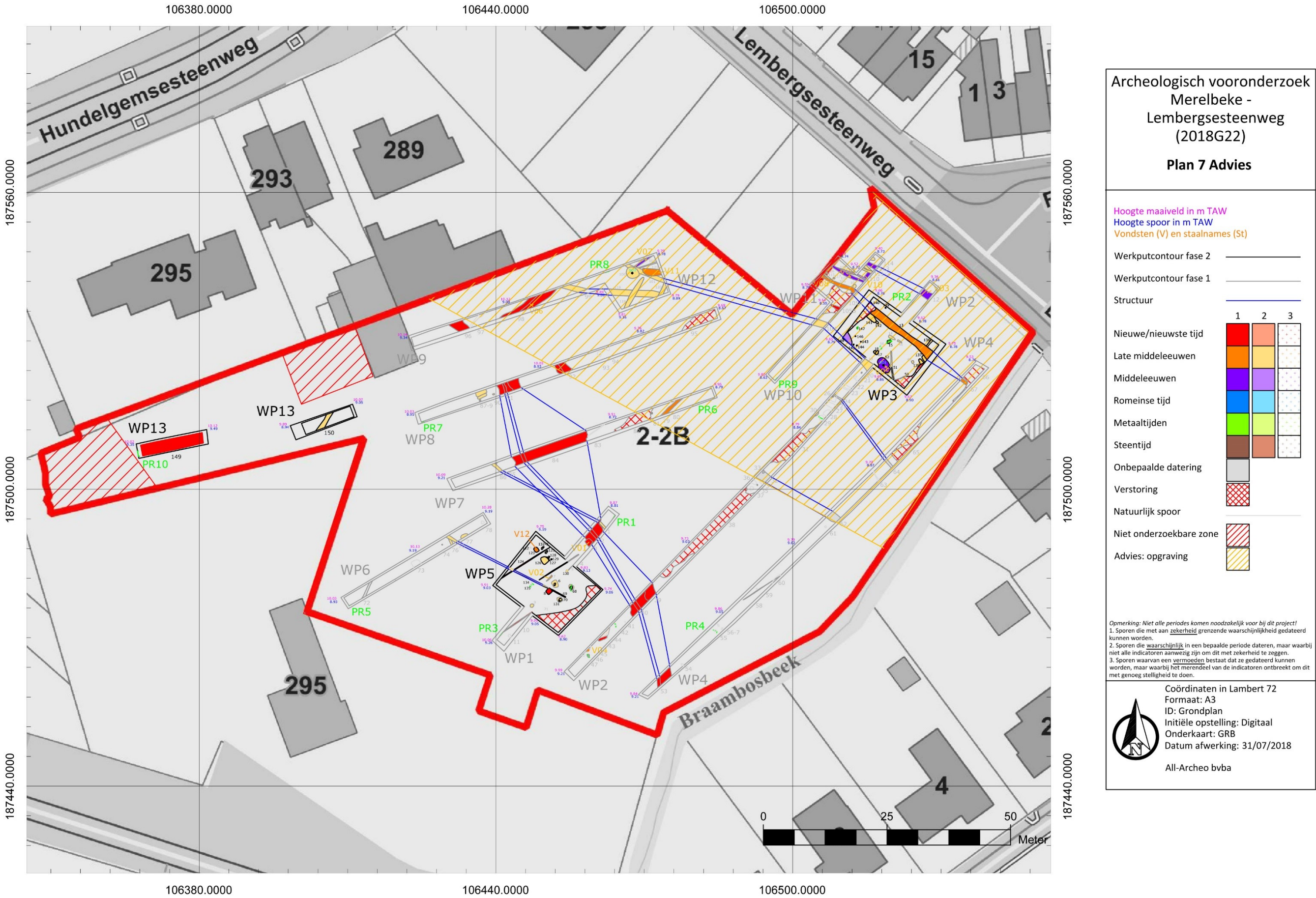
- Er is sprake van een waardevolle archeologische vindplaats binnen het onderzoeksgebied. De vindplaats omvat bewoningssporen uit de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd, die mogelijk op de aanwezigheid van een woonerf duiden. Het bureauonderzoek bevatte reeds aanwijzingen voor de mogelijkheid van een verdwenen walgrachtsite of een middeleeuws erf binnen het onderzoeksgebied. De vaststelling van bewoningssporen uit de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd lijkt dit te ondersteunen. Bijkomend onderzoek kan meer inzicht bieden in de precieze datering en samenhang van de sporen. Verder is het interessant te onderzoeken hoe deze sporen in relatie staan tot de oude Heirweg die net ten noorden van het onderzoeksgebied loopt.

Is er mogelijkheid tot behoud in situ en zijn er eventuele maatregelen nodig om aan het behoudsprincipe te voldoen?

- Gezien de geplande bodemingreep is geen behoud in situ mogelijk. Om te voorkomen dat waardevolle archeologische kennis verloren gaat, is een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving nodig.

Indien behoud in situ van het archeologisch erfgoed onmogelijk of onwenselijk is in het kader van de geplande bodemingrepen: kan een afbakening gemaakt worden van bepaalde delen van het terrein die voorafgaand aan de werkzaamheden moeten onderzocht worden?

- Het proefsleuvenonderzoek in de westelijke zone duidt op de aanwezigheid van greppels die te (mogelijk) te relateren zijn aan landindeling. De meest westelijke gelegen greppel is waar te nemen op 18de-eeuws kaartmateriaal. De andere greppel kan vermoedelijk in dezelfde periode gedateerd worden.
- De uitbreiding op werkput 5 bevestigt dat de hier aanwezige sporen eveneens in verband staan met landindeling en -begrenzing die vermoedelijk zijn toe te wijzen aan de nieuwe tijd, zoals te zien op de 18de-eeuwse kaarten.
- Het kijkvenster (werkput 3) in de noordelijke zone heeft de hypothese dat er een gebouwplattegrond aanwezig zou zijn, ontkracht. Desondanks kwamen er wel nieuwe bewoningssporen aan het licht die aan de (late) middeleeuwen zijn toe te wijzen. In de positie van de sporen ten opzichte van elkaar werd echter geen structuur herkend. Dit neemt niet weg dat in deze zone mogelijk nog resten van een plattegrond aanwezig kunnen zijn. De resultaten van het onderzoek doen besluiten dat zich in het noorden van het onderzoeksgebied waar sporen van bewoning werden vastgesteld, een waardevolle archeologische vindplaats situeert. Voor deze zone wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving geadviseerd.

Figuur 30: Synthesekaart met nodig geachte maatregelen en aanduiding van de op te graven zone (geel gearceerd), weergegeven op het GRB (www.geopunt.be)

2.4.8 Interpretatie, beschrijving van de potentiële kennis, waardering en afweging noodzaak verder onderzoek

Het proefsleuvenonderzoek heeft de informatie uit het bureauonderzoek en het reeds uitgevoerde proefsleuvenonderzoek kunnen aanvullen en bijstellen.

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek doen besluiten dat op een deel van het terrein een waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is. De vindplaats situeert zich in het noordoosten van het onderzoeksgebied en omvat bewoningssporen uit de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd, die mogelijk op de aanwezigheid van een woonerf duiden. Hoewel bij de uitbreiding van een kijkvenster geen gebouwplattegrond werd vastgesteld, neemt dit niet weg dat er in deze zone nog resten van gebouwplattegronden aanwezig kunnen zijn. Het bureauonderzoek bevatte reeds aanwijzingen voor de mogelijkheid van een verdwenen walgrachtsite of een middeleeuws erf binnen het onderzoeksgebied. De vaststelling van bewoningssporen uit de late middeleeuwen tot de nieuwe tijd lijkt dit te ondersteunen. Bijkomend archeologisch onderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving wordt in deze zone nodig geacht. Het kan meer inzicht bieden in de precieze datering en samenhang van de sporen. Verder is het interessant te onderzoeken hoe deze sporen in relatie staan tot de oude Heirweg, die net ten noorden van het onderzoeksgebied loopt.

De op te graven zone kent een oppervlakte van 4111 m². De zone voor opgraving werd afgebakend op basis van de vaststellingen uit het proefsleuvenonderzoek. Het betreft het noordoosten van het onderzoeksgebied en omvat de locaties waar de waterput, de greppels die mogelijk in relatie staan tot de afbakening van een woonerf en bewoningssporen vastgesteld zijn, inclusief een bufferzone. In het noorden, het noordoosten en het oosten volgt de op te graven zone de grenzen van het onderzoeksgebied. De westelijke grens wordt bepaald door een perceelgrens. Het centrale en zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied worden niet meegenomen in de op te graven zone. Deze zone omvat sporen die eerder te relateren zijn aan het landgebruik en de landindeling van het terrein in de nieuwe en de nieuwste tijd, zoals we die kunnen reconstrueren aan de hand van historische kaarten. De zone blijkt ook deels verstoord.

3 Bibliografie

3.1 Publicaties

Coremans, L./J. Bruggeman/V. Smet, 2017a: *Archeologienota Merelbeke - Lembergsesteenweg*, Temse (Rapporten All-Archeo bvba 439).

Coremans, L./N. Reyns/V. Smet, 2017b: *Programma van Maatregelen Merelbeke - Lembergsesteenweg*, Temse (Rapporten All-Archeo bvba 439).

3.2 Websites

Centrale Archeologische Inventaris (2018)
<https://cai.onroerenderfgoed.be>

Databank ondergrond Vlaanderen (2018)
<http://dov.vlaanderen.be>

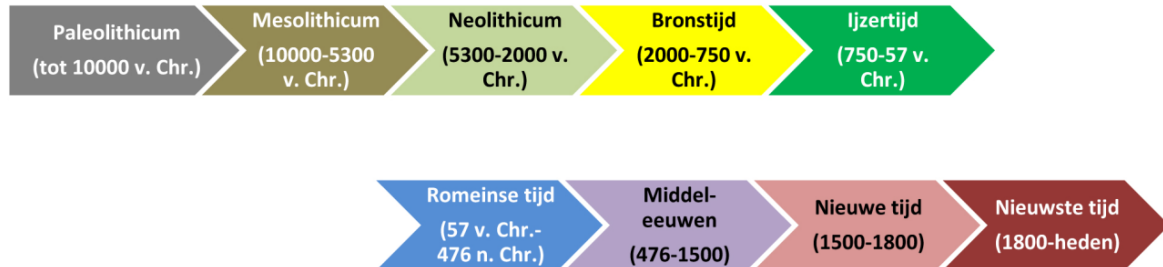
Geoportaal Onroerend Erfgoed (2018)
<https://geo.onroerenderfgoed.be/>

Geopunt Vlaanderen (2018)
<http://www.geopunt.be/>

Onderzoeksbalans Onroerend Erfgoed Vlaanderen (2018)
<https://www.onderzoeksbalans.be>

4 Bijlagen

4.1 Archeologische periodes

4.2 Plannenlijst

Plannenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2018G22

Plan-nummer	Type	Onderwerp	Aanmaak-schaal	Aanmaak-wijze	Datum
P1	Kadasterplan	Situering onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	30/07/2018
P2	Topografische kaart	Situering onderzoeksgebied	1:1	Digitaal	30/07/2018
P3	Overzichtskaart	Vooropgestelde sleuvenplan programma van maatregelen	1:1	Digitaal	02/08/2017
P4	Overzichtskaart	Allesporenkaart	1:1	Digitaal	31/07/2018
P5	Overzichtskaart	Allevondstenkaart	1:1	Digitaal	31/07/2018
P6	Overzichtskaart	Fasering	1:1	Digitaal	31/07/2018
P7	Overzichtskaart	Fasering westelijke zone	1:1	Digitaal	31/07/2018
P8	Overzichtskaart	Fasering centrale en zuidwestelijke zone	1:1	Digitaal	31/07/2018
P9	Overzichtskaart	Fasering noordoostelijke zone			31/07/2018
P10	Historische kaart	Kaart van Merelbeke	1:1	Digitaal	13/08/2018
P11	Historische kaart	Kaart van de wijken "de Binnenwijk" en "Grote Wisselbeke" (Merelbeke)	1:1	Digitaal	13/08/2018
P12	Historische kaart	Detail kaart van vijftig genummerde percelen in Merelbeke (18de eeuw	1:1	Digitaal	13/08/2018
P13	Overzichtskaart	Nodige geachte maatregelen	1:1	Digitaal	31/07/2018

4.3 Fotolijst

Fotolijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2018G22

ID	Type	Werk-put	Sector/vak	Vlak	Spoor/ profiel/ vondst	Begin/einde	Vervaardiging	Datum
F1	Vondstfoto	5	/	1	V12 S123	/	Digitaal	10/07/2018
F2	Profielfoto	13	/	1	PR10	AB	Digitaal	09/07/2018
F3	Spoorfoto	5	/	1	S132-133	/	Digitaal	09/07/2018
F4	Spoor- en coufefoto	3	/	1	S147	/ AB	Digitaal	09/07/2018
F5	Spoorfoto	5	/	1	S126-129	/	Digitaal	09/07/2018
F6	Spoorfoto	3	/	1	S136	/	Digitaal	09/07/2018
F7	Spoorfoto	3	/	1	S148	/	Digitaal	09/07/2018
F8	Spoorfoto	3	/	1	S13	/	Digitaal	09/07/2018

ID	Type	Werk-put	Sector/ vak	Vlak	Spoor/ profiel/ vondst	Begin/ einde	Vervaardi ging	Datum
F9	Spoorfoto	13	/	1	S150	/	Digitaal	09/07/2018
F10	Spoorfoto	13	/	1	S149	/	Digitaal	09/07/2018
F11	Spoorfoto	5	/	1	S124	/	Digitaal	09/07/2018
F12	Spoorfoto	3	/	1	S140	/	Digitaal	09/07/2018
F13	Spoorfoto	5	/	1	S122	/	Digitaal	09/07/2018
F14	Spoor- en coupefoto	5	/	1	S134-135	/	Digitaal	09/07/2018
						AB		

4.4 Tekeningenlijst

Tekeningenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2018G22

ID	Type	Onderwerp	Aanmaak- schaal	Aanmaak- wijze	Datum
T1	Profieltekening	WP13 PR10 AB, WP5 VL1 S68 AB, WP3 VL1 S147 AB	1:1	Digitaal	10/07/2018

4.5 Dagrappen

Dagrappen proefsleuvenonderzoek: projectcode 2018G22

Het proefsleuvenonderzoek duurde slechts één dag. Er werd geen dagrapport bijgehouden omdat de gegevens die normaliter in een dagrapport opgenomen zouden worden, afleesbaar zijn in het verslag van resultaten.

4.6 Vondstenlijst

Vondstenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2018G22

Gebruikte afkortingen:

AW: aardewerk

VW: vaatwerk

LME: late middeleeuwen

NT: nieuwe tijd

Datum	Vondst-nr.	Werkput	Sector	Vak/ kwadr./ coupe/ profiel	Spoor/ muur/ laag	Vlak	Inzamel- wijze	Maas- wijdte	Categorie	Aantal fragmen- ten	Datering productie	Homo- geniteit	Foto/Teken ing/plan
9/07/2018	V12	5	/	/	S123	1	Vlak	/	Aardewerk- vaatwerk	1	LME-NT	Homogeen	F1, P2

4.7 Sporenlijst

Sporenlijst proefsleuvenonderzoek: projectcode 2018G22

Gebruikte afkortingen:

Afm.: afmetingen

LME: late middeleeuwen

ME: middeleeuwen

NT: Nieuwe tijd

NST: Nieuwste tijd

Da- tum	Spoor- nr.	Werk- put	Vlak	Tek./ plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep- te	Aard	Kleur	Textuur	Inclu- sies	Biotur- batie	Aflijning	Inter- pretatie	Daterin- g	Spoor- associatie /spoor- relatie
9/07/2018	122	5	1	P1-3, P5, P7	ovaal	32 x 31 cm	/	Heterogeen, geklekt	GR GE	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Onduidelijk	Natuurlijk	/	/

Da- tum	Spoor- nr.	Werk- put	Vlak	Tek./ plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep- te	Aard	Kleur	Textuur	Inclu- sies	Biotur- batie	Aflijning	Inter- pretatie	Daterin- g	Spoor- associatie /spoor- relatie
9/07/2018	123	5	1	P1-3, P5, P7	Afgeronde rechthoek	82 cm x 1,02 m	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	BKS, HK	Weinig	Duidelijk	Kuil	NT-NST	/
9/07/2018	124	5	1	P1-3, P5, P7	Langwerpig	breedte 17 cm	/	Heterogeen, gevlekt	D GR OR	Zandleem, vrij vast	Plastic buis	Weinig	Duidelijk	Drainagebuis	NST	/
9/07/2018	125	5	1	P1-3, P5, P7	Afgeronde rechthoek	28 x 66 cm	/	Heterogeen, gevlekt	D GR LGR	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Kuil	NT-NST	/
9/07/2018	126	5	1	P1-3, P5, P7	Afgeronde rechthoek	1,36 x 1,46 m	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	BKS, HK	Weinig	Duidelijk	Kuil	NT-NST	Jonger dan S127
9/07/2018	127	5	1	P1-3, P5, P7	Onregelmatig	62 x min. 34 cm	/	Heterogeen, gevlekt	D GR GE	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Kuil	NT-NST	Ouder dan S126
9/07/2018	128	5	1	P1-3, P5, P7	Vierkant	20 x 23 cm	/	Heterogeen, gevlekt	D GR GE	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Paalspoor	NT-NST	/
9/07/2018	129	5	1	P1-3, P5, P7	Rond	diam. 23 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	NT-NST	/
9/07/2018	130	5	1	P1-3, P5, P7	Afgeronde rechthoek	21 x 36 cm	/	Heterogeen, gevlekt	D GR GE	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	/
9/07/2018	131	5	1	P1-3, P5, P7	Rond	diam. 24 cm	/	Heterogeen, gevlekt	D GR GE	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	Ouder dan S70
9/07/2018	132	5	1	P1-3, P5, P7	Afgeronde rechthoek	29 x 42 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Paalspoor	LME	Jonger dan S133
9/07/2018	133	5	1	P1-3, P5, P7	Afgeronde rechthoek	21 x 31 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Paalspoor	LME	Ouder dan S132
9/07/2018	134	5	1	P1-3, P5, P7	Ovaal	12 x 18 cm	/	Homogeen	L GR	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	natuurlijk	/	/
9/07/2018	135	5	1	P1-3, P5, P7	Afgerond vierkant	39 x 42 cm	/	Homogeen	L GR	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	natuurlijk	/	/
9/07/2018	136	3	1	P1-3, P6-7	Langwerpig	31 cm x min. 1,69 m	/	Heterogeen, gevlekt	D GR BR	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	kuil	LME	Ouder dan S13
9/07/2018	137	3	1	P1-3, P6-7	Onregelmatig	min. 66 cm x min. 1,24 m	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Kuil	LME	/
9/07/2018	138	3	1	P1-3, P6-7	Onregelmatig	65 x min. 1,07 m	/	Homogeen	D DGR	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Kuil	LME	/
9/07/2018	139	3	1	P1-3, P6-7	Rond	diam. 18 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	/
9/07/2018	140	3	1	P1-3, P6-7	Onregelmatig	/	/	Heterogeen, gevlekt	D GR BR	Zandleem, vrij vast	BKS	Weinig	Duidelijk	Verstoring	NST	Jonger dan S13 en S141

Da-tum	Spoor-nr.	Werk-put	Vlak	Tek./plan	Vorm	Afm. in vlak	Diep-te	Aard	Kleur	Textuur	Inclu-sies	Biotur-batie	Aflijning	Inter-pretatie	Daterin-g	Spoor-associatie /spoor-relatie
9/07/2018	141	3	1	P1-3, P6-7	Onregelmatig	min. 1,06 x min. 2,09 m	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Kuil	LME-NT	Jonger dan S142, Ouder dan S140
9/07/2018	142	3	1	P1-3, P6-7	Onregelmatig	39 cm x min. 1,07 m	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	Kuil	LME-NT	Ouder dan S141
9/07/2018	143	3	1	P1-3, P6-7	rechthoek	11 x 16 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	BKS	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	/
9/07/2018	144	3	1	P1-3, P6-7	Afgeronde rechthoek	15 x 23 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	BKS	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	/
9/07/2018	145	3	1	P1-3, P6-7	Afgeronde rechthoek	14 x 27 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	BKS	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	/
9/07/2018	146	3	1	P1-3, P6-7	Rond	diam. 18 cm	/	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	BKS	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	/
9/07/2018	147	3	1	P1-3, P6-7, T1	Afgeronde rechthoek	17 x 25 cm	11 cm	Homogeen	D GR	Zandleem, vrij vast	BKS	Weinig	Duidelijk	Paalspoor	LME	/
9/07/2018	148	3	1	P1-3, P6-7	Onregelmatig	/	/	Heterogeen, gevlekt	L GR LGR	Zandleem, vrij vast	/	Weinig	Duidelijk	kuil	ME	Ouder dan S140
9/07/2018	149	13	1	P1-4, P7	Onregelmatig	/	/	Heterogeen, gevlekt	D BL GR	Zandleem, vrij vast	BKS, HK	Geen	Duidelijk	Verstoring	NST	/
9/07/2018	150	13	1	P1-4, P7	Langwerpig	1,16 m x min. 3,72 m	/	Heterogeen, gevlekt	D GRBR	Zandleem, vrij vast	/	Veel	Duidelijk	Greppel	NT-NST	/